

ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA

Biudžetinė įstaiga, Vasario 16-osios g. 62, 76295 Šiauliai,
tel. (8 41) 59 62 00, faks. (8 41) 52 41 15, el. p. rastine@siauliai.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188771865

Šiaulių miesto centralizuotai tiekiamos
šilumos vartotojų iniciatyvinei grupei,
Vytautui Kabailai
Krymo g. 8-22, LT-78255 Šiauliai

2013-11-26 Nr. SG-456-11
2013-09-30 pasiūlymus

DĖL PATEIKTŲ PASTABŲ IR PASIŪLYMŲ ENERGIJOS RŪŠIES PARINKIMO IR PANAUDOJIMO ŠIAULIŲ MIESTE SPECIALIOJO PLANO IR REGLAMENTO KOREGAVIMO KONCEPCIJAI

1. Į pastabą atsižvelgta.

Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamų teršalų nustato taisykles, reglamentuojančias integruotą taršos, kurią sukelia pramoninė veikla, prevenciją ir kontrolę ir nustato taisykles užkirsti kelią į orą, vandenį ir žemę išmetamiems teršalams, arba, jei tai yra neįmanoma, mažinti jų kiekį ir užkirsti kelias atliekų susidarymui, siekiant aukšto aplinkos apsaugos lygio.

Ši direktyva nuo 2016 m. žymiai sugriežtina TIPK reikalavimus dėl teršalų išmetimo iš DKDĮ lyginant su direktyvos 2001/80/EB reikalavimais ir palies visas stambiausias Lietuvos energetikos įmones. Šios direktyvos reikalavimai teršalų koncentracijoms degimo produktuose yra žymiai griežtesni už šiuo metu galiojančias normas (griežtėjimo dydis priklauso nuo kuro rūšies ir įrenginių galios):

- SO₂ – griežtėja 2–5 kartus, išskyrus gamtines dujas;
- NO_x – griežtėja 2–3 kartus didesniems įrenginiams;
- CO – gamtinėms dujoms griežtėja 2–3 kartus;
- Kietosioms dalelėms – griežtėja 2–5 kartus, išskyrus gamtines dujas.

2. Į pastabą atsižvelgta.

Koncepcijos projekto 41 pav. buvo pataisytas pagal AB „Šiaulių energija“ pateiktas pastabas.

3. Į pastabą atsižvelgta.

Koncepcijos projekte nagrinėjama situacija, kai nepriklausomas šilumos gamintojas (NŠG) nėra reguliuojamas, todėl jam nėra taikoma privalomoji kainodara. Tokiu atveju NŠG pats nusprendžia, už kokią kainą parduos šilumos energiją į šilumos tiekimo tinklus. Daroma prielaida, kad NŠG siūlys mažesnę kainą, nei šilumos tiekėjo palyginamosios sąnaudos. Remiantis Šilumos supirkimo iš nepriklausomų šilumos gamintojų tvarkos ir sąlygų aprašu (Žin., 2013, Nr.25-1250; su vėlesniais pakeitimais) „šilumos tiekėjas privalo supirkti šilumą iš privalo supirkti šilumą iš nepriklausomo šilumos gamintojo už nepriklausomo šilumos gamintojo nustatytą kainą ne didesnę,

nei nustatyta, vadovaujantis Šilumos kainų nustatymo metodika, jei Komisija, vadovaudamasi Nepriklausomų šilumos gamintojų pripažinimo nereguliuojamais tvarka, nėra priėmusi motyvuoto sprendimo netaikyti privalomojo reguliavimo šilumos gamybos kainodaros srityje konkretaus nepriklausomo šilumos gamintojo atžvilgiu <...> visais atvejais nepriklausomas šilumos gamintojas negali taikyti kainų, didesnių nei šilumos tiekėjo palyginamosios šilumos gamybos sąnaudos“

4. Į pastabą atsižvelgta

Koncepcijos projekto tekstas papildytas sąvokų reguliuojama ir nereguliuojama kainodara išaiškinimu.

NŠG reguliavimas LR šilumos ūkio įstatymo 32 straipsnio apimtimi yra privalomas, jei VKEKK nėra priėmusi motyvuoto sprendimo dėl privalomo reguliavimo šilumos gamybos kainodaros srityje netaikymo.

Pagal nepriklausomų šilumos gamintojų pripažinimo nereguliuojamais tvarkos aprašą (Žin., 2010, Nr. 122-6253), V skyriuje išdėstyti vertinimo kriterijai, kuriais vadovaujantis nustatoma ar NŠG gali būti pripažintas nereguliuojamas“. Vienas iš svarbiausių kriterijų yra prognozuojamos NŠG veiklos pasekmės. Yra vertinama tikėtina veiksmų ir ketinimų įtaka, jei NŠG padidintų arba sumažintų kainą 10 ir daugiau proc. arba padidintų arba sumažintų gamybos apimtį 10 ir daugiau proc., kitiems veiksniams nekintant, laikinai ar nuolatinai sustabdytų gamybą apibrėžtoje teritorijoje (savivaldybės teritorijoje).

Jei NŠG taptų reguliuojamas, NŠG parduodamos šilumos kainas tvirtintų VKEKK, t.y. tiek į šilumos tiekėjo, tiek į NŠG parduodamos šilumos kainas būtų įskaitomos tik pagrįstos sąnaudos. Tokiu būdu šilumos tiekėjui tektų optimizuoti šilumos gamybos sąnaudas savame šaltinyje ir nebūtų pažeistas konkurencijos principas.

Konkurencijos principai būtų pažeidžiami, jei nereguliuojami NŠG galėtų parduoti šilumą nežymiai mažesne kaina nei palyginamosios šilumos tiekėjo sąnaudos, nepagrįsdami šilumos gamybos NŠG šaltiniuose sąnaudų. Tokiu būdu atsiranda galimybė NŠG manipuluoti kaina, be jokios atskaitomybės.

5. Į pastabą neatsižvelgta.

Visi apribojimai vienam ar kitam šilumos gamintojui, šilumos gamybos būdai turi būti nustatomi vadovaujantis konkrečiais argumentais ir neprieštarauti galiojančių teisės aktų nuostatomis. Nustačius nepagrįstus saugiklius/apribojimus bus nepagrįstai pažeidžiamos subjektų teisės, ribojama konkurencija.

6. Į pastabą atsižvelgta iš dalies.

NŠG įtaka vartotojų kainoms bus nagrinėjama sprendinių konkretizavimo metu.

7. Į pastabą neatsižvelgta.

AB „Šiaulių energija“ visas savo planuojamas investicijas turi suderinti su savivaldybe, gaunant tarybos pritarimą, o vėliau suderinti ir su Valstybine kainų ir energetikos kontrolės komisija, todėl siūlomas reikalavimas jau šiuo metu egzistuoja ir yra taikomas.

Tokiam reikalavimui įtvirtinti nepriklausomam šilumos gamintojui nėra pagrindo, nes verslas pats nusprendžia, ar investavimas yra ekonomiškai gyvybingas. Esamas supirkimo iš NŠG reguliavimas nukreiptas į tai, kad šilumos kainos vartotojams ne didėtų.

8. Į pastabą neatsižvelgta.

Netikslinga nagrinėti šilumos gamybos varianto, jei šilumos gamyba būtų vykdoma visą šilumos poreikį dengiant tik biokuru, šilumos poreikio "pikus" techniškai tikslinga dengti kūrenant gamtines dujas. Pradinės biokuro katilų investicijos yra didelės, palyginus su gamtinėmis dujomis kūrenamų katilų kainomis, todėl visiškai atsisakius gamtinių dujų centralizuoto šilumos gamybos įrenginiuose, šilumos gamybos savikaina išauga, nes brangūs pikiniai biokuro katilai stovi.

9. Į pastabą atsižvelgta iš dalies.

Pateikiame Energijos rūšies parinkimo ir panaudojimo Šiaulių mieste specialiojo plano ir reglamento planavimo užduotį, kuri buvo pateikta viešojo pirkimo procedūroms vykdyti.

Šiaulių miesto savivaldybės administracija nėra numačiusi tikslinti planavimo užduoties, nes tai prieštarautų galiojantiems teisės aktams ir tektų iš naujo vykdyti viešojo pirkimo procedūras.

Papildomai informuojame, kad galiojantys teisės aktai nenumato visuomenės dalyvavimo teritorijų planavimo dokumentų rengimo pradiname etape, tačiau suteikia teisę

dalyvauti ir teikti pastabas bei pasiūlymus vėlesniuose etapuose.

10. Į pastabą atsižvelgta.

Konkurencija šilumos ūkyje yra įvertinama atsižvelgiant į šilumos tiekėjo ir NŠG palyginamąsias sąnaudas kiekvieną šildymo sezono mėnesį. NŠG, siekdamas parduoti šilumą į šilumos tiekimo tinklus turi pasiūlyti mažesnę kainą, nei šilumos tiekėjas. Šilumos tiekėjas, siekdamas neprarasti šilumos realizavimo rinkos dalies, taip pat stengiasi mažinti kintamąsias šilumos gamybos sąnaudas. Šilumos gamybos įrenginių instaliuoti pajėgumai neapsprendžia galimybių konkuruoti nagrinėjamoje sistemoje. Atkreipiame dėmesį į tai, kad 10 proc. nuo maksimalios šilumos galios šilumos tiekimo sistemoje užtikrina apie 30 proc. metinio šilumos poreikio.

11. Į pastabą atsižvelgta.

AB „Šiaulių energija“ turi užtikrinti, kad jos palyginamosios sąnaudos būtų kuo mažesnės. Šias sąnaudas įtakoja kuro, vandens ir elektros energijos kainos. Atsižvelgiant į tai, kad įmonei yra taikoma privalomoji kainodara, plano rengėjo nuomone, NŠG taip pat turėtų būti taikoma privalomoji kainodara, nes priešingu atveju NŠG galės naudoti lėšas, gautas iš elektros energijos supirkimo skatinamojo tarifo šilumos gamybos sąnaudoms mažinti; AB „Šiaulių energija“ tokios galimybės neturi. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad pelno iš elektros energijos perskirstymas siekiant sumažinti nereguliuojamo NŠG šilumos kainą, iš esmės neša naudos vartotojams: jiems šiluma yra tiekama mažesnėmis sąnaudomis.

12. Į pastabą neatsižvelgta.

Elektros energijos supirkimo skatinamuosius tarifus nustato ir tvirtina Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija. Skatinamųjų tarifų taikymą apibrėžia Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymas. AB „Šiaulių energija“ ir UAB „GECO-Taika“ skatinamųjų tarifų skyrimo metu buvo skirtingos teisinės reguliavimo aplinkos, todėl Plano rengėjas negali atsakyti į iškeltą klausimą.

13. Į pastabą neatsižvelgta.

Nurodytoje ištraukoje yra kalbama apie tai, kad specialusis planas nenumato naujų centrinių katilinių. T.y. nėra planuojamos naujos atskirai stovinčių katilinių pastatai su šilumos gamybos įrenginiais. Kuro konversija yra planuojama tik esamose šilumos gamybos šaltiniuose (katilinėse).

14. Į pastabą atsižvelgta iš dalies.

Informacija bus pateikiama sprendinių konkretizavimo stadijoje. Šilumos kainą galutiniam vartotojui susideda iš skirtingų dedamųjų, viena iš kurių yra taip vadinama „kintamoji dedamoji“. NŠG tiekiant šilumą mažesne kaina, nei šilumos tiekėjo kintamoji, šilumos kaina vartotojams mažėja, tačiau šio sumažėjimo vertė (t.y. kiek procentų pigesnė bus šiluma vartotojui) gali būti nykstamai maža ir vartotojai gali jos nepajusti.

15. Į pastabą neatsižvelgta.

8.1 skyriuje yra pristatoma informacija apie jau pradėtą projektą, kuriam pritarė savivaldybės taryba, ir kuris yra suderintas su Valstybine kainų ir energetikos kontrolės komisija. Taip pat šiam projektui yra patvirtintas finansavimas iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų.

16. Į pastabą neatsižvelgta.

Atkreipiame dėmesį į tai, kad specialiojo plano koncepcijoje nėra nustatyta apribojimų AB „Šiaulių energija“ įrengti biokurą naudojančias katilines. Specialiojo plano koncepcijoje yra minimas iškastinio kuro konversijos projektas, kuriam yra pritarusi Šiaulių miesto savivaldybės taryba, ir kuriam yra patvirtintas finansavimas iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir pradėtas rengti techninis projektas. Sprendinių konkretizavimo stadijoje taip pat nenumatoma papildomai riboti (tam tikri ribojimai gali atsirasti atliekant planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimą, poveikio visuomenės sveikatai vertinimą, bei kitas privalomas procedūras) šilumos tiekėjo galimybių keisti naudojamo kuro rūšį.

17. Į pastabą atsižvelgta iš dalies.

NŠG įtaka vartotojų kainoms bus nagrinėjama sprendinių konkretizavimo metu. Kaip bazinis variantas bus nagrinėjamas siūlomas pirmas variantas t. y. AB "Šiaulių energija" stato du po 10MW biokuro katilus, o NŠG neįsirengia šilumos gamybos įrenginių Šiaulių mieste.

Plano rengėjas mano, kad netikslinga nagrinėti nerealių variantų, vertinančių galimybę atsisakyti biokuro katilų įrengimo "Pietinėje" katilinėje, nes jau pradėti projektavimo darbai. Investicijų į "Pietinės" katilinės rekonstrukciją tikslingumas įvertintas "Pietinės" katilinės rekonstrukcijos investicijų plane.

PRIDEDAMA:

1. Energijos rūšies parinkimo ir panaudojimo Šiaulių mieste specialiojo plano ir reglamento planavimo užduoties kopija (3 lapai).

Administracijos direktorius

Gedeminas Vyšniauskas